

بهش: فارسی

کۆلیژ: زمان

زانکۆ: سه‌لاحه‌ددین

بابهت: نگارش و املاء

قۆناغ: یه‌که‌م

ناوی مامۆستا: مسعود خورشید صابر

سالی خویندن: ۲۰۲۳/۲۰۲۲

په‌رتووکی کۆرس

Course Book

قراوت و املاء	۱. ناوی کۆرس
مسعود خورشید صابر	۲. ناوی مامۆستای به‌ر پرس
کۆلیژی زمان/ به‌شی زمانی فارسی	۳. به‌ش/ کۆلیژ
نیمیل: masoud.sabir@su.edu.krd masou.kurdish@yahoo.com ژماره‌ی تەله‌فۆن: ۰۷۵۰۲۰۳۷۹۷۸	۴. په‌یوه‌ندی
بۆ نمونه تیۆری: ۲ پراکتیک: ۴	۵. په‌که‌ی خۆیندن (به‌سه‌عات) له هه‌فته‌یه‌ک:
۶ سه‌عات	۶. ژماره‌ی کارکردن:
	۷. کۆدی کۆرس
https://www.facebook.com/masoud.kurdish.	۸. پرۆفایه‌لی مامۆستا:
خواندن، درک مطلب	۹. وشه سه‌ره‌کیه‌کان
۱۰. ناوه‌رۆکی گشتی کۆرس:	
<p>خواندن مهارتی دریافتی است و مقصود از آن درک مفهوم متون نوشتاری است. در همین ابتدا باید بین بلند خوانی که در مدارس و کلاسهای زبان فارسی متداول است و خواندن به منظور درک مطلب که از چهار مهارت اصلی زبان آموزی به حساب می آید تفاوت قایل شد.</p> <p>معمولاً در کلاسهای زبان فارسی وقتی مدرس به متن خواندنی می‌رسد از یکی یا چند تن از زبان آموزان می‌خواهد که متن را بلند بخواند و بقیه گوش کنند و هر جا اشتباه خواند استاد اصلاح می‌کند یا این که استاد بلند از روی متن می‌خواند و زبان آموزان گوش می‌دهند و سپس آنها می‌خوانند. قابل توجه است که چنین تمرینی جزو مهارت خواندن به حساب نمی‌آید زیرا درک مطلب صورت نگرفته است و تنها درست خوانی، روانخوانی و رعایت تلفظ درست و الگوهای آوایی مورد توجه قرار می‌گیرد. در نتیجه می‌توان گفت مزایایی را برای بلند خوانی قائل شد که مرتبط با درک مطلب و مهارت خواندن به حساب نمی‌آید. باید به خاطر داشت که حتی بومی زبان‌ها نیز به ندرت متنی را که به زبان مادری شان نوشته شده است بلند می‌خوانند.</p> <p>خواندن دانش ما را بالا می برد یعنی با خواندن متن‌های متفاوت آگاهی و دانش فرهنگی نیز به دست می‌آوریم. از طریق خواندن به زبان آموزان فرصت می‌دهیم با فرهنگ روزمره و بینش</p>	

مردمی که به آن زبان تکلم می‌کنند آشنا شوند. در این امر روزنامه‌ها، مجله‌ها، وب سایت‌ها می‌توانند بسیار کمک کنند.

۱۱. نامانجه‌کافی کورس:

- ✓ آشنای دانشجویان با شیوه‌ها و قواعد درست خوانی.
- ✓ کسب مهارت در تلفظ صحیح کلمات.
- ✓ درک بهتر متون فارسی.
- ✓ کاربرد صحیح واژه‌ها در قرائت.
- ✓ مهارت در خوانش متون کلاسیک و معاصر فارسی.

۱۲. نهرکه‌کافی قوتابی:

۱. دانشجو موظف است، در همه کلاس‌های قرائت و املاء گروه حضور داشته باشد و در صورت درخواست سیمینار یا مقاله و یا کار عملی و تکالیف روزانه، همه آنها را انجام بدهد.

۱۳. پیگهی وانه ووتنه‌وه:

در تمرین‌های قرائت متن انتخاب شده ساده و پائین تر از سطح دانشجو می‌باشند. متون اغلب کوتاه هستند زیرا توجه به کیفیت است نه کمیت. همچنین توجه به مشخصه‌های آوایی و گروه واژه‌ها می‌باشد.

در عمل برای انجام تمارین خواندن ابتدا از دانشجویان می‌خواهیم متن را برای خود (به عبارت دیگر در دل خود) بخوانند تا درک مطلب انجام شود، سپس استاد می‌خواند و آنها گوش می‌دهند تا محل مکثها را دریابند. بار دیگر استاد می‌خواند و پس از او دانشجویان به صورت فردی یا گروهی تکرار می‌کنند. بار دیگر دانشجویان همزمان با استاد می‌خوانند تا آهنگ و تکیه را تمرین کنند. استاد می‌تواند از دانشجویان بخواهد قبل از خواندن بقیه متن مثلاً پاراگراف بعدی ابتدا محل‌های مکث را تعیین کنند و پس از اینکه استاد خواند بررسی کنند که آیا درست انجام داده‌اند یا خیر. در ادامه می‌توانند پس از تعیین محل مکثها خودشان به صورت فردی یا گروهی بخوانند و آن محل‌ها را با هم چک کنند و استاد تنها نظارت و کمک می‌کند. در نتیجه، خواندن بلند تنها برای تسلط به نظام آوایی، تکیه و آهنگ کلام است و توجه به این است که آیا درست تلفظ می‌کنیم و توجه به معنی به حداقل می‌رسد.

خواندن برای درک مطلب یا خواندن بدون صدا معمولاً به دو صورت انجام می‌شود یکی خواندن از جزء به کل یا جزء گرا که خواندن واژه به واژه متن است که دانشجو سر هر واژه‌ای که درک نمی‌کند متوقف می‌شود، معنی را پیدا می‌کند و سپس ادامه می‌دهد و این امر تا پایان متن تکرار می‌شود. این نوع خواندن به منظور درک مطلب بسیار نامناسب است اما می‌توان از روش جزءگرا برای توجه به جزئیات و جستجو در متن برای بدست آوردن اطلاعات خاص یا نکات زبانی استفاده کرد. دوم خواندن از کل به جزء است، که هدف اصلی آن درک کلی متن و سپس درک کامل است بهترین حالت ممکن این است که از کل به جزء حرکت کنیم و از این فن برای مهارت خواندن استفاده کنیم.

استاد باید راهکارهایی را برای خواندن سریع‌تر و مؤثرتر به کار گیرد، برخی از این راهکارها را پیش از خواندن می‌توان به کار گرفت. پیش‌بینی اولین و یکی از موثرترین راهکارهاست. همه ما دانش قبلی از یک موضوع داریم، استاد باید باعث شود که آن دانش قبلی را فعال کند و آن دانش و تصور ذهنی را لمس کند. این امر باعث می‌شود که دانشجو پیش‌بینی کند که متن در رابطه با چیست و آنها چه چیزی را خواهند دید. برای این کار باید توجه دانشجویان را به موضوع جلب کنیم تا طرح و تصویری از آن موضوع را در ذهن خود شکل بدهند. برای ایجاد این تصویر و قابلیت پیش‌بینی می‌توانیم سرنخهایی را به زبان آموز بدهیم: تصویر، عنوان و تیتراژ هر بخش از آن جمله‌اند. همچنین می‌توانیم واژه‌ها و عبارتهایی را از متن به آنها بدهیم و بخواهیم حدس بزنند و پیش‌بینی کنند که این واژه‌ها و عبارتها نشانگر چه می‌توانند باشند. سپس می‌توانیم از آنها بخواهیم پرسش‌هایی را در نظر بگیرند که می‌خواهند پاسخ آنها را در متن ببینند.

راهکار دیگر بررسی اجمالی متن و استفاده از روش اسکینینگ و اسکیمینگ است. این دوروش کمک می‌کند تا مفهوم اصلی متن بدست آیند، ساختار متن مشخص شود و همچنین باعث شود که پیش‌بینی‌ها و تصویر ذهنی تأیید شوند یا مورد تردید قرار گیرند.

راهکار دیگر حدس معانی و مفاهیم در متن است. از دانش قبلی درباره موضوع، مفاهیم موجود در متن و واژه‌های آشنا، عبارتهای توصیف کننده، واژه‌های هم معنی، بافت و واژه‌های همنشین می‌توان به عنوان سرنخهایی استفاده کرد تا معنی واژه‌های نا آشنا مشخص شود. به جای اینکه زبان آموز بر سر هر واژه مکث کند و معطل شود تا معنی را از فرهنگ لغت یا استاد بدست آورد، استاد باید به دانشجویان اطمینان خاطر دهد هر چند ممکن است واژه‌های نا آشنا در متن باشد بعداً به سراغ آنها خواهند رفت و مهمتر این است که درک کلی از متن

داشته باشند. اگر برخی از واژه‌های ناآشنا کلیدی و مهم هستند، استاد می‌تواند پیش از شروع متن آنها را آموزش بدهد تا برخی از موانع برطرف شوند. یکی از راهکارهای دیگر بازگویی است. استاد باید بعد از هر بخش چک کند که درک مطلب انجام گرفته است و می‌تواند اطلاعات و مفاهیم متن را با کلمات دیگر و به نوعی دیگر بازگو کند.

استاد با اختصاص دادن زمان برای کار فردی و گروهی، بررسی متن، پیش‌بینی، حدس معانی به دانشجو اعتماد به نفس می‌دهد که توانایی خواندن و کنترل متن را دارد. وی می‌تواند به صورت مستقیم از دانشجو بپرسد که از کدام راهکارها برای درک معانی استفاده کرده است.

۱۴. سیستمی هه‌لسه‌نگاندن:

ارزشیابی درس قرائت و املاء در طی سال و برای کسب نمره ی کوشش (۴۰ نمره) به صورت زیر خواهد بود:

۱۵	آزمون تستی، غلط املائی، درک مطلب
۵	آزمون خواندن
۱۵	آزمون تستی، غلط املائی، درک مطلب
۵	آزمون خواندن

ارزشیابی درس قرائت در پایان سال و برای کسب نمره ی پایانی (۶۰ نمره) به صورت زیر خواهد بود:

۱۰	تستی
۱۵	درک مطلب، پاسخ سوالات متن
۱۰	تشریحی
۱۵	جمله سازی، درست و نادرست
۱۰	املائی

۱۵. ده‌رئه‌نجامه‌کانی فی‌ربوون:

۱. آموزش زبان فارسی

۲. شیوه درست خوانی و نوشتن

۳. درک مطلب

۱۶. لیستی سه‌رچاوه‌کان:

۱. ضیاء حسینی، دکتر سید محمد، زبان فارسی، تهران انتشارات سخن، ۱۳۸۵.

۲. احسان قبول، آموزش نوین زبان فارسی جلد ۱ تا ۴، تهران، نشر یاسین، ۱۳۹۳.

۱۷. بابته‌کان:

ش. هفته	درس	موضوع
۱	درس اول	جلد ۱ / بابا از اداره آمد
		بابا از اداره آمد
	درس دوم	- آیا دانش آموز در کتابخانه ماند
	درس سوم	----- من زیر درخت نشستم -
۲	درس چهارم	باران و برف از آسمان باریدند
	درس پنجم	مرور درسها
۳	درس ششم	من آب را با لیوان نوشیدم
		آزمون شفاهی
۴	درس هفتم	طبیعت در فصل بهار، لباس زیبا پوشید
۵	درس هشتم	- دوست من کتابش را خواند
۶		ما هر روز درک پارک ورزش می کردیم
۷		آزمون خواندن
		جلد ۲ / ما قبل از غذا دستهایمان را می شوئیم
۸		شما چه وقت لباس نو خریدید؟
۹		من هر روز صبح یک سیب میخورم
۱۰		خانه محل آرامش خانواده است
۱۱		جوانان فهمیدند که وطن مقدس و ارزشمند است
۱۲		مانباید محیط زیست را کثیف و آلوده نکنیم
۱۳		مرور درس ششم و هشتم
۱۴		متن خواندنی : غذا خوردن
۱۵		مروری بر دروس گذشته
۱۶		امتحان کتبی

جلد ۳/ مرور درس های مرحله قبل		۱۷
آیا میتوانم کمکتان بکنم		۱۸
راز موفقیت بزرگ شما چیست؟		۱۹
شغل برادر دوم شما چیست؟		۲۰
مرور درس های اول و سوم		۲۱
شما به کدام ورزش علاقه بیشتری دارید؟		۲۲
مرور درس پنجم و ششم		۲۳
جلد ۴/ مرور درس های مراحل قبل		۲۴
کشاورزان هنوز زیتون ها را از درختان نچیده اند		۲۵
وقتی سکه ها را به فقیر دادم، چشم هایش بسته بود		۲۶
استاد به سوال گوش کرد و به آن پاسخ مناسبی داد		۲۷
امتحان کتبی		۲۸

- برنامه های درسی فوق بر اساس حضور دائمی دانشجویان در کلاس درس طرح ریزی شده است و در صورت امکان وقت نیز جلد ۵ همین کتاب (آموزش نوین زبان فارسی) درس داده خواهد شد.

۱۸. تاییکردنه وه کان:

آزمون درس قرائت و املاء به صورت درک مطلب، تستی، جمله سازی، غلط املائی خواهد بود. برای مثال به چند نمونه سوال اشاره خواهد شد:

۱. جمله سازی:

بارید، آسمان، برف، باران، کوه، بر، از

جواب:

باران و برف از آسمان بر کوه بارید.

۲. املائی:

دیروز صبح بیژن و پرویز به کوه رفتند. آن ها صبحانه را در کوه خوردند. آن ها برای صبحانه نان و پهنیر خوردند. آن ها صبحانه را کامیل خوردند، به دن آن ها صالم و موقوی است.

۳. گزینه‌ای:

از دیدار با شما خیلی هستم.

ب/ خوش حوصله

الف/ زرنگ

د/ خیلی خوب

ج/ خوش بخت ●

پایان